

kon worden, werden enkele, met de kartering in nauw verband staande onderzoeken verricht, zoals b.v. het vaststellen van de kwelplekken bij vriezend weer, het oogsten van enquêtevelden op verschillende bodemtypen in samenwerking met de wetenschappelijke afdeling van de Rijksdienst van Landbouwherstel, het verzamelen van oude perceelsnamen en het in kaart brengen en bestuderen van de percelen, waarvan monsters door het Bedrijfs-laboratorium te Groningen waren onderzocht.

10. Soil Survey on the island Tholen

This Zeeland island has been also nearly totally inundated, so that a soil survey was necessary in connection with the rebuilding and the changes which had to be made. The area to be surveyed comprises about 37.000 acres and will be mapped in May 1947. After a good study of the soil-condition it was possible to make a rather detailed map with the help of the microrelief and some augers per acre.

The island Tholen has three different regions, namely: the old lands with great differences of the soil over a short distance, the young lands with a much more regular soil-condition and less sharp changes, and a region which forms a transition between the two mentioned.

Each type is surveyed with the help of a special legend.

11. De bodemkartering op Schouwen-Duiveland

door

Ir S. F. Kuipers

Deze kartering wordt, evenals die op Tholen, in opdracht van de Rijksdienst voor Landbouwherstel uitgevoerd.

Begin Maart 1946 werd begonnen met enkele voorstudies op verschillende plaatsen en met de opleiding der karteerders.

Tot medio Augustus werd alleen in de polder Schouwen gewerkt, eerst met één ploeg, later met twee; ongeveer 1500 ha werd in kaart gebracht.

Daarna werd met drie zelfstandige karteerders gewerkt; één bleef in de polder Schouwen, twee begonnen met de polder de „Vierbannen van Duiveland”. In het totaal was op 31 December 1946 3500 ha gekarteerd. De resterende 15.000 ha geïnundeerd land kan eind 1947 opgenomen zijn. Het ligt in de bedoeling, dat van 1 Mei 1947 af met zes ploegen gewerkt wordt.

De wijze van werken is ongeveer gelijk aan die op Tholen, zodat hiernaar verwezen kan worden.

Reeds spoedig nadat de kartering was aangevat bleek, dat de bodemgesteldheid op Schouwen aanmerkelijk afwijkt van die op Tholen. Wel hebben we ook hier te maken met een meer of minder sterk aangetast oud veenlandschap, maar het veen is hier veel dunner. Het is in het grote, lage weidegebied van ± 1000 ha bijna geheel niet aanwezig. Hier ligt het „oude zeekleilandschap” aan de oppervlakte. Het grasland ligt òf op oud zeezand òf op de zware, slappe spier. Er komt veel zoute kwel voor.

Naar de Schouwense dijk toe is dit landschap geleidelijk meer overdekt door jongere afzettingen, eerst zwaardere, daarna lichtere. Hier en daar komt enige kattenklei voor. Deze gronden komen genetisch en landbouwkundig overeen met de kom- en stroomgronden van het oude landschap op Tholen.

In de polder de „Vier Bannen van Duiveland” vinden we een kern van oude, kalkloze komgronden, die echter sterk aangevreten zijn door de zee en nadien gedeeltelijk overdekt werden door jongere, kalkhoudende zavelafzettingen. Hieroverheen ligt rond het Diepe Gat een groot oppervlak vrij grofzandige overslaggrond, waarop de gewassen last hebben van verdroging. Uitgeveende gronden met veel kwel vormen nog een apart type in deze polder. De legenda's komen overeen met die, welke op Tholen worden gebruikt.

11. The Soil Survey of Schouwen-Duiveland

This island, situated to the west of Tholen, was also inundated during the war. Soil conditions are different from those on Tholen. The layer of peat of the old landscape is much thinner, while in the lower part we still find about 2500 acres of old sea clay.

Especially towards the east the landscape has changed considerably due to many recent burstings.

The survey has only just begun.

12. De bodemkartering van het Randgebied van Urkerland

door

Ir J. S. Veenenbos

Voor velen in den lande zal de naam „Randgebied van Urkerland” als streekaanduiding niet bekend zijn. Er wordt mee bedoeld het oude kustgebied van dat deel van de Zuiderzee, dat nu ingepolderd is onder de naam Noord-Oost Polder. Door deze inpoldering is immers een stuk land drooggelegd, dat nog omstreeks 1300 deel uitmaakte van, en aansloot aan, het grote veenlandschap van N.W.-Overijsel en Z.O.-Friesland.

Dit randgebied, een typisch weidelandschap, bestaat, zoals de